

Як підтвердити рівень середньоринкових цін

В умовах динамічного ринку нечасто ціни на товари, роботи або послуги залишаються незмінними цілий рік. Найчастіше на ціну будь-якого товару впливає безліч економічних, політичних, соціальних та інших факторів. Передбачити величину такого впливу так само важко, як передбачити вплив соціально-економічних факторів на зміну ринкових цін.

Замовники ж, які є розпорядниками бюджетних коштів, згідно із Законом «Про здійснення державних закупівель», щоб забезпечити товарами або послугами свої організації, проводять процедури закупівлі на тривалий період. За цей час ціни на ці товари можуть як збільшуватись, так і зменшуватись. Але в Законі є норма, яка регулює таку ситуації: «Істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватись після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі, крім випадків: зміни ціни за одиницю товару не більш як на 10 відсотків у разі коливання ціни такого товару на ринку за умови, що зазначена зміна не призведе до збільшення суми, визначеної в договорі».

Крім того, зміна умов договору в частині збільшення цін завжди викликає посилену увагу з боку контрольних органів. Адже один з принципів здійснення закупівель — максимальна економія та ефективність. Тому будь-яка дія, яка не призводить до економії, може бути розцінена як розтрата державних коштів. У зв'язку із цим замовники намагаються підтвердити свої дії різними документами, експертними висновками або довідками.

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України постійно наголошує у своїх листах-роз'ясненнях, що зміни до договору, укладеного за результатами торгів, повинні бути обґрунтованими та документально підтвердженими. Отже, щоб не виникало в замовників торгів зайвих проблем, у разі виникнення потреби змінити ціну товару в договорі про закупівлю, перш ніж вносити зміни, необхідно такі наміри підтверджувати документом про рівень цін на ринку.

<p>Для учасників торгів</p>	<p>Якщо учасник бажає змінити ціну одиниці товару (у зв'язку з тим, що ціна на ринку підвищилась/зменшилась), то йому необхідно звернутись до замовника з таким проханням, а до звернення додати документ з рівнем середньоринкової ціни на товар у даному регіоні.</p> <p>Яким же може бути документ, що підтвердить збільшення/зменшення ціни на ринку і як його отримати? Відповідаючи на це запитання, можна сказати, що єдиного такого документа немає, але таку інформацію можуть підтвердити різноманітні довідки, які можна отримати як у державних організаціях, так і замовити в комерційних структурах</p>
<p>Для замовників торгів</p>	<p>Найбільше в даній ситуації замовників цікавить те, чи потрібно вимагати в учасника документ, який підтвердить зміну ціни, чи замовникові треба самостійно документально підтверджувати таку зміну ціни товару.</p> <p>Звісно ж, рішення про внесення змін у договір відбувається за добровільною згодою сторін. Рішення, які згідно з листами Уповноваженого органу мають бути обґрунтовані й документально підтверджені (що ціни дійсно змінилися), повинні приймати замовники. Адже саме замовника, як розпорядника державних коштів, будуть перевіряти різноманітні органи влади на предмет розтрати державних коштів. Але це не означає, що сам документ (довідку) повинен отримувати замовник</p>

Отже, незалежно від того, хто отримуватиме довідку про середній рівень цін на ринку, її можуть надати такі установи: Торгово-промислова палата України (або її регіональний підрозділ), Головне управління статистики (або органи статистики у відповідному регіоні), ДП «Держзовнішінформ» й ДП «Зовнішторгвидав». А тепер — детальніше про особливості отримання довідки в кожній з вищеназваних установ.

Торгово-промислова палата України виконує свої функції самостійно або через регіональні торгово-промислові палати, які діють на території Автономної Республіки Крим, в областях, містах Києві й Севастополі, а також через створені нею підприємства та інші організації, які вона об'єднує і діяльність яких координує. Як Торгово-промислова палата України, так і її регіональні палати надають цінову інформацію:

цінові довідки про рівень цін на товари на ринку України або конкретного регіону, на світових товарних ринках і ринках окремих країн;

довідки щодо відпускних цін виробників товарів і послуг;

довідкові ціни на деякі види товарів, які експортуються з України, і на основні товари, що імпортуються в Україну;

цінову статистику.

Вартість довідки, виданої Торгово-промисловою палатою України, становитиме щонайменше 300 грн. Якщо інформації, якою володіє ТППУ, недостатньо і якщо необхідно буде робити додаткове дослідження за вашим запитом, то ціна довідки зросте. Довідки, видані регіональними палатами, можуть коштувати дешевше (від 180 грн). Незалежно від того, регіональної чи Торгово-промислової палати України ви хочете отримати довідку, для цього необхідно подати запит, в якому потрібно вказати всю інформацію про товар.

Головне управління статистики на платній основі пропонує підприємствам та організаціям різноманітну статистичну інформацію, яка відображає соціально-економічне становище:

проведення додаткових статистичних досліджень, не передбачених Планом державних статистичних спостережень, за заявою замовника;

підготовку статистичних оглядів за тематичними запитами;

надання довідок про індекси цін (індекси інфляції) та з інших питань згідно із запитом.

Надання інформації відбувається за письмовим запитом щодо середньоринкових цін на найбільш поширені товари та продукцію за даними щомісячних спостережень щодо вибіркового кола підприємств. Вартість довідки, в якій міститься така інформація, видана Головним управлінням статистики, залежить від терміновості виконання запиту щодо її отримання та часу, який витрачає працівник для опрацювання запиту. Для того, щоб отримати довідку в Головному управлінні статистики в місті Києві через тиждень, вам необхідно сплатити 30 грн, якщо ж термін отримання довідки скорочується до двох днів, то вартість довідки становить 39 грн. Довідка, видана протягом одного дня, коштуватиме 60 грн. Вартість довідки може бути іншою, ніж зазначено вище, у разі, якщо ви звернулися в регіональне управління статистики.

Державне підприємство «Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків» здійснює:

цінову експертизу зовнішньоекономічних договорів;

товарну експертизу цінових умов експортних/імпортних договорів/контрактів;

надання інформаційно-аналітичних послуг з дослідження світового та українського ринків в розрізі галузей народного господарства тощо.

Цінові/товарні експертизи проводять на замовлення суб'єктів господарської діяльності. Також потрібно зазначити, що ДП «Держзовнішінформ» надає оплатний доступ до ресурсів сайту для отримання інформації щодо середньоринкових цін на найбільш поширені товари та продукцію в регіонах України. Отримати довідку також можливо за листом від організації-запитувача, складеним у довільній формі. Вартість довідки становить 820 грн. У разі якщо вам необхідна інформація щодо декількох позицій, то вартість довідки зростає.

Державне підприємство «Зовнішторгвидав» належить до сфери управління Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, його утворено з метою організації редакційно-видавничого процесу та випуску інформаційного бюлетеня «Вісник державних закупівель». Віднедавна ДП «Зовнішторгвидав» теж здійснює цінові експертизи й видає цінові довідки. Вартість такої довідки складає від 780 грн, для її отримання необхідно подати запит, складений у довільній формі на фірмовому бланку.

Для наших читачів ми підготували приклад листа-запиту, яким ви можете користуватися для отримання довідки в будь-якій з вищеназваних організацій.

На фірмовому бланку підприємства

№ _____

Від _____ 201__ р.

_____ (кому)

_____ (від кого)

Лист

_____ просить надати інформацію про рівень середньоринкових _____ цін на

_____ (оптових, роздрібних) _____ (найменування, марка, клас, сорт й інші характеристики товару залежно від специфіки)

на території _____ станом на _____.

(Україна, регіон, місто або інша країна) (дата, місяць дослідження)

Інформація необхідна для _____.

(участі в торгах, використання в роботі тощо)

Спосіб одержання

інформації _____.

(в електронному або паперовому вигляді: безпосередньо в управлінні чи електронною поштою)

Оплата за послуги буде проводитись _____ . Оплату послуг гарантуємо.

(за безготівковим рахунком, готівкою)

Директор

(П. І. Б.) _____

Крім вищезазначених установ, існують й інші джерела інформації щодо цін на соціально значущі товари:

- офіційний веб-сайт Державної служби статистики, а також статистичні збірники, бюлетені, доповіді, які містять інформаційно-аналітичний матеріал про оперативну та/або періодичну статистичну інформацію, яка подається у вигляді тексту, може бути доповнена таблицями та діаграмами;

-офіційний веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, на якому не рідше одного разу на місяць оновлюється оперативна інформація стосовно цін на соціально значущі товари;

-офіційний веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі Автономної Республіки Крим, на якому раз на 10 днів відбувається оновлення інформації щодо моніторингу цін на соціально значущі товари та нафтопродукти у всіх регіонах України, 1-2 рази на тиждень — інформація про рівень роздрібних цін на продукти харчування на продовольчих ринках Автономної Республіки Крим (у розрізі районів і найбільших міст АР Крим);

-офіційний веб-сайт Державної інспекції України з контролю за цінами постійно оновлює інформацію щодо цін на окремі види продукції як середньоринкової на території України, так і в окремих регіонах, подає динаміку цін у розрізі регіонів проти попередньої звітної дати, а також інформацію в розрізі основних учасників ринку;

-автоматизована торгово-пошукова система «Promdex» (ринкові пропозиції суб'єктів підприємницької діяльності на внутрішньому та зовнішньому ринках) забезпечує безкоштовне отримання інформації щодо вартості товарів, робіт і послуг суб'єктів підприємницької діяльності на внутрішньому та зовнішньому ринках з відповідними контактами даних суб'єктів, а також можливість замовлення послуг щодо знаходження найбільш вигідних пропозицій на специфічні товари, роботи і послуги за умови передплати.

Отже, як бачимо, для того щоб уникнути неприємностей у майбутньому і не допустити витрачання бюджетних коштів, замовники передусім можуть самостійно контролювати ціни на товари (щодо яких учасники подають пропозиції конкурсних торгів). А також контролювати відповідність таких пропозицій, а особливо цін, зазначених у них, рівневі середньоринкових цін.